

УДК 621.31:62.192:338.246.7

Риженко О.М.¹, Дончик Д.І.²

¹ доцент, канд. екон.наук ЗНТУ

² студ. гр. ФЕУ-516 ЗНТУ

ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Енергоменеджмент розглядається західними дослідниками як процес, метою якого є розробка плану найбільш рентабельного споживання енергії та забезпечення оптимального управління енерговикористання. Крім того, він представляє собою комплексний підхід до вирішення загальних енергетичних проблем організації, таких як мінімізація енергетичних витрат, досягнення надійного енергетичного постачання, зниження споживання енергоресурсів, оцінки найбільшої ефективності та застосування енергетичного досвіду в повсякденній роботі [1].

На закордонних підприємствах впровадження систем енергоменеджменту дає 5-15% економії енергетичних ресурсів підприємств різного профілю [2, с.5]. Крім того, енергоменеджмент не може бути одноразовим заходом, він вимагає постійної реалізації заходів з енергозбереження, моніторингу досягнутих результатів та здійснення ефективного управління діяльності підприємства у сфері підвищення енергоефективності.

Тож енергоменеджмент, реалізуючи системний підхід до підвищення енергоефективності промислового підприємства, дає змогу розробити енергетичну політику, визначити цілі і впроваджувати процеси для їх досягнення, контролювати ефективність, а також проводити зміни з метою вдосконалення системи управління споживанням паливно-енергетичних ресурсів [5].

Створення системи енергоменеджменту на підприємстві повинно починатися з документального оформлення рішення керівництва [4]. Для цього необхідно:

–видати наказ про створення системи енергоменеджменту з конкретним визначенням її цілей і найближчих завдань;

–призначити керівника служби енергоменеджменту, поставивши йому в обов'язок визначення основних процесів управління використанням енергоресурсів, реалізацію поставлених завдань, організацію робіт та підтримання в робочому стані процесів управління, координацію діяльності робочої групи з енергозбереження;

–розробити програму енергоменеджменту, яка включає ряд основних етапів: розробку та впровадження, енергетичний аудит та оцінку ефективності, підготовку та сертифікацію, обстеження, аналіз та діагностику.

Потрібно зазначити, що не кожне підприємство вимагає створення цілої спеціалізованої служби енергоменеджменту, оскільки її утримання може потребувати значних витрат, що в умовах малих обсягів підприємства недоцільно. У цьому випадку необхідно зіставляти витрати на утримання персоналу з очікуваним ефектом від впровадження енергозберігаючих заходів. Але за будь-яких умов підприємству необхідно залучати до управління енергетичним господарством осіб відповідної кваліфікації, що зможуть виконувати завдання енергоменеджменту.

Отже, можна зробити висновок, що перед підприємствами України, які є найбільшими споживачами енергетичних ресурсів, гостро стоїть проблема ефективного управління їх енергетичними господарствами.

Одним із нових інноваційних підходів у вирішенні цих проблем є впровадження систем енергоменеджменту в діяльність підприємств, що вже тривалий час успішно використовується в зарубіжній практиці. Тому на підприємствах необхідно створювати служби енергоменеджменту та залучати фахівців відповідної кваліфікації для розробки заходів щодо впровадження систем енергоменеджменту, що дозволить знизити витрати на використання енергетичних ресурсів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1.Введення в енергетичний менеджмент: підручник/А.В. Праховник, Є.М. Іншеков, Є.А. Штогрин. К.: НТУУ «КПІ», 2010. 272 с.

2.Випанасенко С.І. Системи енергоменеджменту вугільних шахт: [монографія]/С.І. Випанасенко.–Д.: Національний гірничий університет, 2008.–106 с.

3.Дзядикевич Ю.В. Управління процесами ефективного енергозбереження/Ю.В. Дзядикевич, Р.Б. Гевко, Р.І. Розум, М.В. Буряк//Інноваційна економіка.–2010-№17.–С. 151–154.

4.Копитко М.І. Особливості організації процесу енергоменеджменту на промислових підприємствах з позиції стабілізації рівня економічної безпеки/М.І. Копитко//Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія.–2012.–Вип. 10.–С. 512–516.

5.Осадчий О.О. Практика впровадження сучасних стандартів енергоменеджменту та підготовка до застосування ISO 50001/А.А. Осадчий//Сертифікація.–2012.–№ 1.–С. 12–16.